

Preken 1.s e trintatis, Sigmund Hjorthaug

Tekst:

At være rig i Gud

Luk 12,13-21

En i skaren sagde til Jesus: "Mester, sig til min bror, at han skal skifte arven med mig." Men han svarede: "Menneske, hvem har sat mig til at dømme eller skifte mellom jer?" Og han sagde til dem: "Se jer for og vær på vagt over for al griskhed, for et menneskes liv afhenger ikke af, hvad det ejer, selv om det har overflod." Og han fortalte dem en lignelse: "Der var en rig mand, hvis mark hadde givet godt. Han tænkte ved sig selv: Hva skal jeg gjøre? For jeg har ikke plads til min høst. Så sagde han: Sådan vil jeg gjøre: Jeg river mine lader ned og bygger nogle, som er større, og dér vil jeg samle alt mit korn og alt mit gods. Og jeg vil si til mig selv: Så, min ven, du har meget gods liggende, nok til mange år. Slå dig til ro, spis, drikk og vær glad! Men Gud sagde til ham: Din tåbe, i nat kræves dit liv af dig. Hvem skal så have alt det, du har samlet? Sådan går det den, der samler sig skatte, men ikke er rig hos Gud."

Vi hører idag i vår tekst først om en som kommer til Jesus og sier:

"Mester, sig til min bror, at han skal skifte arven med mig." Men da sier Jesus "Hvem har sat mig til at dømme eller skifte mellom jer?" Hva Jesus sier her bruker Den augsburgske bekjennelse som begrunnelse, eller som en av begrunnelsene, for at vi ikke skal blande sammen politikk og kristendom.

«Den kirkelig og borgerlige makt skal ikke blandes sammen (Art 28).

Dette er viktig, en prest skal aldri tale om politikk på prekestolen, han skal forkynne evangeliet, han skal forkynne de ti bud, og hans skal forkynne om Kristus og syndenes forlatelse i Ham, og han skal avløse, dvs tilsi mennesker syndenes forlatelse i skriftemålet, og forvalte de hellige sakramenter, dåp og nattverd.

Jesus kom ikke som en sosial reformator. Han kom for frelse oss inn i den evige salighet, ved sin død og oppstandelse og sitt hellige liv.

Derfor sier han til denne mann: »Hvem har sat mig til at dømme eller skifte mellom jer?"

Jesus sier også: *Mitt rike er ikke av denne verden !*

Men la det være nok sagt om den sak.

Hovedbudskapet i vår tekst idag er likevel ikke dette, men hovedbudskapet er at vi mennesker innretter våre liv på jorden, som om vi skule leve her alltid, vi har ingen tanke på evigheten, og heller ikke på vår udødelige sjel, hvordan det skal gå når vi forlater dette liv.

Jesus tar utgangspunkt i det som denne mann ber ham om. Han ber jo om at Jesus skal hjelpe ham når gjaldt arvgjøret, Han synes ikke han hadde fått nok, og nå ville han få hjelp av Jesus.

Da sier Jesus:

Se jer for og vær på vagt over for al griskhed, for et menneskes liv afhænger ikke af, hvad det ejer, selv om det har overflod

Han sier: *Vær på vagt over for al griskhed.* Vokt jer for gjerrighet.

Et annet sted sier han *Vogt jer for havesyge!* Ja, trangen etter å få mest mulig av denne verdens gods er tydelig blant denne verdens barn, og vi kjenner det vi kristne også. Trangen til å få mer, få eie mer.

Og så kommer liknelsen om den rike mann, *hvis mark hadde givet godt.*

Hva var den rige mand opptatt av? Jo, av å bygge større lader hvor der kunne bli plass til hans store høst, lader der han kunne *samle alt sit korn og alt sit gods.*

Han gjorde gode forberedelser til dette, han gjorde seg godt forberedt til den store innhøstning av sitt korn.

Men han forberedte seg ikke på det evige liv.

Til dette gjorde han ingen forberedelser.

Han hadde ingen tanker om, eller omsorg for sin udødelige sjel. Han hadde brukt all sin tid og kraft på at bli rik, til at samle skatter her på jorden.

Men det var en ting som manglet. Han var nok rik på jordisk gods, men var ikke rik i Gud.

Og hva er det så være rig i Gud?

Jo, det er for det første at eie syndernes forladelse, være dekket av Kristi rettferdighet.

Det er hver dag å kunne folde sine hender og takke Gud for at han ikke fordømmer oss for alle våre synder, fordi Jesus tok straffen for våre dem. Det gjelder ikke bare de synder som vi har gjort i fortiden, men han tilgiver de synder du faller i hver dag, dem har Jesus også tatt straffen for. Han tilgiver deg hver dag *alle* dine synder for Jesus skyld.

Som der står i forklaringen til den tredje trosartikkel, *I denne kristne kirke tilgiver han meg og alle troende daglig alle synder rigelig.*

Det er å være rig i Gud.

Det å vite at alle mine synder er forlatt, de du har gjort, de du gjør, og også de du vil komme til å gjøre i morgen og i overimorgen. Kristus blod dekker hele ditt liv. Da du ble døpt ble du døpt inn i Kristus og fikk del i hele hans rikdom, hans fullkomne lovoppfyllelse, hans soning av alle dine synder. Du blir ikke fordømt, fordi en annen gikk i ditt sted og tok din straff. Du skal ikke straffes, du blir ikke fordømt. Fordi Jesus ble dømt i dit sted.

Så er da ingen fordømmelse for dem som er i Kristus Jesus (Rom 8,1)

Alt dette får du eie fordi du er døpt inn i Kristus.

Jeg kan så godt like det uttrykket, som de engelsktalende bruker, jeg er døpt inn i Kristus (I am baptized into Christ), mens vi sier at vi er døpt til ham, eller i hans navn.

Når du er døpt inn i Kristus, er du skjult i ham, dekket av hans rettferdighet, du er døpt til å bo i alt det Jesus er og har gjort for deg.

Dette er å være rig i Gud

Jeg tror jeg nevnte sist jeg var her at jeg har stor glede av høre Bryans Wolfmüllers frigjørende evangelieforkynnelse.

Han sier noe viktig om forholdet mellom lov og evangelium.

Han sier at vi har lett for å bruke loven på vår fortid og nåtid, og djevelen anklager oss for alt det gale vi har gjort og det gale vi daglig gjør, og sier at du kan ikke være et Guds barn, sånn som du er. Til gjengjeld bruker djevelen evangeliet på vår fremtid og sier, når vi blir fristet til synd: Det kan ikke være så farlig for du får jo tilgivelse!

Dette er forkert. Istedet for å bruke loven på vår fortid og evangeliet på fremtiden, på den måte, skal vi gjør tvert om.

Vi skal bruke evangeliet på vår fortid og loven på vår fremtid. Vi er alldeles dekket av Kristi blod for alle våre synder, som vi har gjort. Loven skal vi bruke som rettesnor for vort liv fremadrettet og vi ber Gud om å få leve etter hans vilje.

Det samme ser vi i Luthers morgenbønn og aftenbønn.

I Aftenbønnen beder vi om at Gud må tilgive alle synder som jeg har gjort, og i morgenbønnen beder vi om at *alt hvad jeg lever gjør må være efter hans vilje.*

Sist søndag hadde vi treenighetssøndag, og da pleier vi å tale om dåpen fordi tekstene handler nettopp om dette, både teksten etter 1. rekke og teksten etter 2. rekke. I 1.tekstrekke hører om Nikodemus som kom til Jesus om natten og Jesus taler om å bli født på ny ved vann og ånd. I 2. tekstrekke har vi misjonsbefalingen, dåpsbefalingen, fra Matteus 28 hvor det står *Meg er gitt all makt i himmel og på jord, gå derfor ut og gjør alle folkeslag til mine disipler idet I døper dem til Faderens, Sønnen og Den hellige ånds navn.*

Det er mange gode ord om dåpen i Det nye Testamentet som vi kan ta frem, som kan trøste oss daglig.

Dåpen genføder oss, den frelser oss, iklæder oss Kristus, dvs hans rettferdighet, for å nevne noen.

Men det er ett ord om dåpen jeg synes er så godt, og passer med dette vi taler – om lovens anklagelse -og hvordan loven gir oss dårlig samvittighet, nemlig at:

Dåpen er en god samvittighets pakt med Gud. Samvittigheten kan ikke anklage deg lenger for når du er døpt inn i Kristus så eier du full tilgivelse for alle dine synder, alle dem du har gjort, og dem du kommer til gjøre. For det vet du at det vil komme til å skje. Og Gud vet det også. Han kjenner deg, og din skrøpeligheit, han kommer i hu at vi er støv, at vi er syndere. Det kommer ikke som noen overraskelse på Ham at du faller i synd, men Han skynder seg til deg med sin tilgivelse. Han tilgiver på nytt og på nytt for Jesu lidelses og døds skyld, fordi Jesus tok straffen for deg i ditt sted. Derfor skal du ikke du straffes. Gud tenker ikke at nå må du bare gå der med dårlig samvittighet, nei han vil ikke at du skal gå der med dårlig samvittighet. Han vil at du skal glede deg over tilgivelsen, over at du ikke blir straffet, for straffen tok Jesus på seg. Han vil ikke at du skal gå rundt med dårlig samvittighet, for dåpen er *en god samvittighets pakt med Gud.*

Dåpen gir deg *syndernes forladelse*, frelser fra døden og djevelen og gir evig salighet til alle som tror det sådan som Guds og løfter lyder sier Luther.

Derfor er dåpen en god samvittighets pakt med Gud.

Dette å ha en god samvittighets pakt med Gud, er å være rik i Gud

Å være rig i Gud er videre at vi får være Guds kjære barn.

Om morgenen når du står opp kan du folde dine hender og si: Takk kjære Gud for at jeg får være ditt barn. Da jeg ble døpt, ble jeg ditt kjære barn, som du har omsorg for, som du tar deg av, likesom en far og en mor tar seg av sitt barn og giver det det har brug for.

Sådan tar Gud seg av oss. Men vi skal huske at Gud er vår gode far også når han sender svære ting i vår vei, enten det er alvorlig sykdom, eller andre svære ting i livet. Han er fortsatt den barmhjertige Far som elsker sitt barn og vil oss det aller beste. Det kan av og til være uforståelig for oss det som Gud sender i vår vei, men likevel: Gud har all makt, han kan gjøre hva han vil, og han er kun god, men han kan være uforståelige. Hans ledelse med oss er gjemt i hans skjulte råd, vi har ikke svar på alle hvorfor, men det står fast, han er allmektig, og han er kun god og barmhjertig.

Når vi er Guds barn, så er vi også hans arvinger.

"Når vi er børn, er vi også arvinger, Guds arvinger og Kristi medarvinger" sier Paulus (Rom 8.17).

Og hvilken arv vi har! Himmelen salighet, et evig liv med Jesus, uten sorg eller pine, en evig glede sammen med Ham og alle hans troende barn, Vi skal få del i den nye himmel og nye jord, hvor der aldri skal være krig, sorg, sult eller nød, men den fullkomne glede og fred.

Dette kan vi lese om i Åbenbaringsboken, Vi leser fra kap 21.

Og jeg så en ny himmel og en ny jord. For den første himmel og den første jord forsvandt, og havet findes ikke mere. Og den hellige by, det ny Jerusalem, så jeg komme ned fra himlen fra Gud, rede som en brud, der er smykket for sin brudgom. Og jeg hørte en høj røst fra tronen sige:

*Nu er Guds bolig hos menneskene,
han vil bo hos dem,
og de skal være hans folk,
og Gud vil selv være hos dem.*

*Han vil tørre hver tåre af deres øjne,
og døden skal ikke være mere,
ej heller sorg, ej heller skrig, ej heller pine skal være mere.
Thi det, der var før, er forsvundet.*

Dette er den arv Guds barn skal få. Det er rikdom som er ufattelig stor, ja som overgår all forstand.

En kristen er uendelig rik, han eier daglig syndenes forlatelse, han får være barn og arve den evige salighet, ja han eier alt hva Jesus har vunnet for oss, med sin død og oppstandelse.

Jeg vil gjerne få avslutte denne prekenen, med å sitere fra Rom 5.

I Rom 3, siste del, og Rom 4 hører vi om at vi blir rettferdiggjort ved tro uten lovgjerninger. Vi blir rettferdiggjort av Guds nåde ved forløsningen i Kristus Jesus.

Så i 5. kapittel taler Paulus om hva som er følgene av at vi er rettferdiggjort, om alt det vi har pga av hvad Jesus har gjort for oss.

Her lister Paulus opp alt det vi har på grunn av at vi er rettferdiggjort ved troen på Jesus

Vi leser fra Rom 5:

Da vi nu er blevet gjort retfærdige af tro, har vi fred med Gud ved vor Herre Jesus Kristus. Ved ham har vi i troen fået adgang til den nåde, som vi står i, og vi er stolte af håbet om Guds herlighed. Og ikke alene det; vi er også stolte af vore trængsler, fordi vi ved, at trængslen skaber udholdenhed, udholdenheden fasthed, og fastheden håb. Og det håb gør ikke til skamme, for Guds kærlighed er udgydt i vore hjerter ved Helligånden, som er givet os. For mens vi endnu var svage, døde Kristus for ugudelige, da tiden var inde.

Her lister Paulus opp den store rikdom vi har i Jesus.

1. Vi har *fred med Gud*, ved vår Herre Jesus Kristus. Fred fordi vi fått tilgivelse for alle våre synder. Med fred, menes det ikke kun at det slutt på krig/fiendskap mellom Gud og oss. Men fred har også et dypere innhold, det betyr den fullkomne harmoni mellom Gud og oss, den samme harmoni som var i skaperverket i Paradiset, hvor Gud sa: ”Det er såre godt Det er den fred som Jesus har vunnet for oss.

2. Vi har fått *adgang til den nåde, som vi står i*. Gud er oss alltid nådig og barmhjertig for Jesu skyld. Legg merke til at Paulus sier *den nåde, som vi står i*. Vi går ikke ut og inn av nåden. Og adgang til denne nåde som vi står i, det er Jesus selv. *Jeg er døren, sier Jesus, den som går inn gjennom meg skal bli frelst.* Paullus sier: *Ved ham har vi i troen fået adgang til den nåde, som vi står i.*

3. For det tredje så er vi *stolte over håbet om Guds herlighed*. Ja det har vi allerede talt om, at vi skal få arve den evige salighet og den evige herlighet i himmelen.

4. For det fjerde sier Paulus at vi er *stolte over våre trengsler*. Trengsler vil vi helst slippe, men Paulus har et ganske annet syn på trengsler. Han sier vi er *stolte over våre trengsler!* Trengsler hører kristenlivet til. *Vi må gå inn i Guds rike gjennom mange trengsler*, heter det i Apostlenes gjerninger. (AP gj 14.22). Også våre trengsler kommer fra Guds gode hånd, som Jobs sier: *Tager vi imod det gode fra Gud må vi også ta imot det onde* (Job 2,9). Og han sier også: *Herren gav, Herren tok herrens navn være lovet* (Job 1,21). Job lovpriser Guds navn både fordi han tar og fordi han gir.

Vi synes ikke det er så nemt. Vi vil helst alltid ha det godt, men Guds vei er alltid god, rett riktig, også når han fører oss inn i svære ting. Det å kunne se det og tro det, sitter langt inne hos oss, men Gud vil gjennom sitt eget Ord, gi oss denne tro. Må han få lykkes med det. Så vi kan ha den fortrøstning og glede, midt i sorgen, at vi får være hans kjære barn, og at han fører oss, sånn .som det er best for oss, i sin kjærlighet til oss.

5. Det siste Paulus nevner som rettferdiggjørelsen av tro fører med seg er at vi pga Jesus blir *frelst fra vreden, den evige fordømmelse.*

Gud viser sin kærlighed til os, ved at Kristus døde for os, mens vi endnu var syndere. Så meget mere skal vi, der nu er blevet gjort retfærdige i kraft af hans blod, ved ham frelses fra vreden.

Den kristne er uendelig rik i Gud.

Det er en overflod av rikdom i Kristus. I oss selv er vi fattige, men i Ham er vi gjort rike på alt.

Når det gjelder rikdommen i Kristus vil jeg også få nevne Ef 1. lovprisningen, som Paulus starter Efeserbrevet med: *Lovet være Gud, vor Herre Jesu Kristi fader, som i Kristus har velsignet os med al himlens åndelige velsignelse.*

Det fører for langt å lese hele denne herlige lovprisning om alt det vi har i Kristus, men les den når du kommer for deg selv.

Paulus sier at Gud *i Kristus har velsignet os med al himlens åndelige velsignelse.* Ikke bare litt velsignelse, men all åndelig velsignelse, all den velsignelse som er i Jesus Kristus øser han ut over oss.

Vi er fattige i oss selv, men i Kristus er vi gjort rike på alt, vi har all den åndelige velsignelse som Jesus har vunnet for oss med sin lidelse og død, sitt hellige liv og sin oppstandelse fra de døde.

Amen